

Esileht Uudised

Suur aastakokkuvõte: milline oli 2025. aasta RMK looduskaitsetöös?

Suur aastakokkuvõte: milline oli 2025. aasta RMK looduskaitsetöös?

BLOGI 04.03.2026

Kristi Kool

looduskaitse kommunikatsioonipartner

2025. aasta oli RMK looduskaitstes mahukas ja mitmekesine. Looduskaitsetöös ettevalmistamise ja elluviimise kõrval tuleb üha enam leida aega, võimalusi ja kanaleid, et inimestele oma tegevust ja eesmärgi tutvustada ning selgitada.

2018. aastal taastatud Kaasikjärve raba 2025. aasta suvel. Foto: Jarek Jõepera

Aasta jooksul tehti kokku 655 erinevat looduskaitsealist tööd 304 lähteülesande alusel. Aasta jooksul investeeriti looduskaitsealistesse tegevustesse kokku 5,8 miljonit eurot. See summa koondas endas nii riigieelarvelisi vahendeid kui ka erinevaid välisrahastusi – Euroopa Liidu programme, rahvusvahelisi fonde ja taristuprojektidega seotud kompensatsioonimeetmeid.

Märgalad tagasi oma loomulikku hingamisse

Kõige suurem töömaht koondus märgalade taastamisse. 2025. aastal taastati märgalasid 8503 hektaril – see on üks suurimaid mahtusid RMK praktikas

Priske osa sellest moodustasid tööd Rail Balticu metsise hüvitusaladel, kus taastati kuivenduseelne veerežiim kokku 1930 hektaril. Eesmärk on taastada ja võtta kaitse alla uusi metsise elupaiku, et kompenseerida raudtee rajamisest tulenevat mõju ning siduda killustunud elupaigad suuremateks terviklikeks aladeks. Sobivad alad valis välja Eesti Ornitoloogiaühing ning need paiknevad Lõuna-Pärnumaal. Kõigil hüvitusaladel oli tööde põhisisu sarnane: kuivenduskraavid suleti, et metsise elupaikades taastada looduslikumad tingimused. Samas on iga ala omanäoline ning see nõudis ka veidi erinevaid lähenemisi. Milliseid töövõtteid kasutati ja milline oli metsise arvukus eelmisel sajandil, on kirjas ühes meie **varasemas blogiloos**.

Metsise hüvitusalade tööd toimusid 2024-2025. aastal ja praeguseni on pooleli Venemurru taastamisala, mida näitas jaanuarikuus **ETV telesaade „Osoon“**. Praegu on tööd peatatud, sest metsisel on alates 1. veebruarist mänguaeg ja siis tuleb peale juba pesitsusrahu.

Soode taastamine ei toeta ainult maismaakooslusi, mõju ulatub ka veekogudeni. **Kõnnu Suursoo ja Punsu soo kraavide sulgemine** aitab kaasa üliharuldase ebapärlikarbi elutingimuste parandamisele. Nimelt asus taastamispiirkond Pudisoo jõe valgala ehk alal, kust jõgi saab oma vee. Pudisoo on eriline, sest seal elab Eesti ainus säilinud ebapärlikarbi populatsioon. Tegemist on pikaajalise ja keskkonnatingimuste suhtes nõudliku liigiga, kelle ellujäämine sõltub otseselt jõe stabiilsest vee- ja setterežiimist. Kuivenduskraavidega kantakse jõgedesse liigset setet ja toitaineid, mis võivad halvendada tundlike liikide elutingimusi. Sulgedes Pudisoo jõe valgala soodes

kuivenduskraave, aidatakse otseselt säilitada ka jões elavate liikide, sealhulgas ebapärlikarbi, elupaiku.

Punsu soo kraav. Foto: Triin Leetmaa

Suuremahulised tööd toimusid eelmisel aastal ka Alam-Pedja looduskaitsealal Peterna-Pedja ja Peterna-Laashoone märgades metsades. Erilise objektina tasub välja tuua ka

Läänemaa Leidissoo taastamise. Projekti koordineeris Michael Succowi Fond ja taastamistöid viis ellu RMK. Tegevuste rahastajaks oli Saksamaa looduskaitsefondid – peamiselt PlanBe Keskkonnakaitse Fond ja vähemal määral ka HIT Keskkonnafond. Suvel käisid välispartnerid objektil kohal ja sellest valmis ka väike **video**.

PlanBe fondi juhatuse esimees Michael Bellwinkel, RMK juhatuse liige Kristjan Tõnisson ja looduskaitseosakonna juht Kaupo Kohv kinnitavad kohale Leidissoo tööde infotahvli. Foto: Ants Animägi

Märgalade taastamist toetati veel teistestki **välisrahastustest**, näiteks **Euroopa Liidu Ühekuuluvusfondist** ja erinevatest LIFE projektidest.

Vesi leiab tee – jõed vabanevad takistustest

RMK veeökoloogide tiimil täitus esimene täispikkuses tööaasta. Veekogude ja vee-elustiku parandamisest kujuneb lähiaastatel RMK looduskaitstes teine oluline suund.

2025. aastal eemaldati Eesti jõgedelt kolm rändetakistust. **Tartumaal Elva jõel likvideeriti Euroopa Liidu LIFE-SIP AdaptEST programmi toel Rundso pais ja taastati jõesäng. Võrumaal Pärlijões eemaldati Euroopa Ühekuuluvusfondi projekti rahastusel Ala-Raudsepa pais ja vana kalapääs.** Lisaks likvideeriti Hendrikhansu kivipais II Hendrikhansu ojalt ja sellest on veeökoloogid ise humoorikalt kirjutanud eraldi **blogipostituses**. Rändetakistuste eemaldamisega vabanes kokku 47 km jõelisi elupaiksid.

Forelli ja jõesilmu sigimis- ning kasvualade parandamiseks rajati koelmuid Velise ja Pada jõgedele. Iga eemaldatud pais ja iga rajatud koelmu tähendab paremaid võimalusi kaladele oma looduslikke rändeteid kasutada.

Töö pärandniitudega rohkem kui 150 hektaril

Poollooduslike koosluste taastamine jätkus samuti jõudsalt. 2025. aastal taastas RMK pärandniite kokku 154 hektaril, millest 37% asus Lääne-, Hiiu- ja Saaremaal. Suuremad taastamistööd toimusid Puhtu-Laelatu looduskaitsealal ja Harjumaal Pakri hoiualal.

Pärandniidud on liigirikkad ja ajaloolise kasutusega alad, mille säilimine sõltub järjepidevast hooldusest. Siin on riigile koostööpartneriks rentnikud, kes taastatud aladel hooldust jätkavad – olgu niitmise või karjatamise teel. Rentnikud leitakse maatükkidele enampakkumise kaudu, mis kuulutatakse välja igal kevadel, tavaliselt märtsis-aprillis. 2025. aastast toimuvad enampakkumised **elektrooniliselt**.

Metsaökoloogid – teadmispõhine tugi igapäevastele otsustele

2025. aasta oli metsaökoloogidele sisutihe nii välitööde kui ka analüüsi vaates. Lahendati jooksva aasta esmaseid kaitseteateid ning teostati vaatlusi, tagades, et tundlike liikide ja elupaikade info jõuab õigeaegselt metsamajanduslike otsusteni. Olulisel kohal oli raiete ökoloogiline mõjuhindamine, mille põhimõtted kinnitati aasta lõpuks juhatuses. Analüüsid näitavad, et vanade metsade miinimummäärast väiksemate

metsade osakaal 5 × 5 km ruutudes püsis samal tasemel ning raiete hajutatuse indeksi väärtus ei suurenenud, see annab kinnitust, et majandamisotsuseid tehakse tasakaalukalt ja elurikkust arvestades.

Koostati metsise elupaikade pikaajalisi majandamiskavasid ja -analüüse, anti sisendeid metsaparandus- ja taristuobjektide keskkonnamõju analüüsidesse, koosluste hindamisse ning osaleti RMK metsade majandamise põhimõtete ja kuivendusstrateegia kujundamises. Lisaks vaadati kameraalselt üle Natura metsaelupaigad RMK maadel, tehti veeseiret ning anti tähtaegselt sisendid liikide tegevuskavadesse. Metsaökoloogid panustasid ka hüvitusalade analüüsi, sidudes praktilised tööd laiemate strateegiliste eesmärkidega.

Metsaökoloogide juhtimisel toimus RMK töötajatele lendorava seirepäev ning Natura metsaelupaikade koolitus

Liigikaitselise eesmärgiga töid tehti 134 hektaril ning tööde fookuses oli kokku 28 haruldast ja ohustatud liiki. Suuremas mahus hooldati elupaiku Raplamaal Tõrasoo jumalakäpa kasvukohas ja Jalase loopealsel, Pärnumaal Lavassaare kõre elupaigas, Vormsi maastikukaitsealal Fällarna käpaliste kasvukohas ning Harjumaal Kämbla ja Põhja-Kõrvemaa looduskaitsealadel. Need on tööd, mis sageli ei paista esmapilgul silma, kuid mille mõju liikide püsijäämisele on otsustav.

2025. aastal sai läbi Eesti ja laiemalt kogu Euroopa Liidu ühe haruldaseima liigi – lendorava – kaitseks ellu kutsutud LIFE-projekt, mis kestis 6,5 aastat ning mille raames tehti ulatuslikku koostööd Eesti ja Soome partnerite vahel. Projekti jooksul parendati elupaikade kaitset, koostati metsade kujunduskavasid ning seirati ligi 10 000 hektarit sobivaid alasid, mille tulemusel leiti 37 uut leiukohta. Projekti raames rajati kaks

pilootala – nõ rohelist koridori, mis soodustavad tulevikus lendorava levimist ka üle kõrgepingeliini trassi ja saavad osaks RMK lendorava levikukoridoride võrgustikus. Projekti põhjalikku kokkuvõtet saab lugeda **SIIT**.

Looduskaitse pakub huvi ja nõuab selgitamist

Lisaks praktilistele töödele pööras looduskaitseosakond palju tähelepanu ka teadlikkuse tõstmisele ja koostöösse. Oktoobri lõpus toimus RMK looduskaitsekonverents „Elupaikade taastamine ja kaitse“, mis tõi kokku eksperdid ja praktikud, et arutada looduskaitse tulevikusuundi. Kahepäevasel konverentsil esitati üle 60 ettekande, mis heitsid valgust erinevate ökosüsteemide taastamistööde tulemuslikkusele ja väljakutsetele. Ettekannetele lisaks toimusid töötoad ja taastamistöödega seotud postrite esitlused. Osa konverentsi ettekannetest on **järelloetav ja vaadatav ka veebis**.

Looduskaitsetööd – eriti märgalade taastamine – on toonud kaasa ka elavat avalikku arutelu ning pälvinud märkimisväärset meediahuvi. Selleks, et paremini mõista, millised on Eesti elanike hoiakud ja teadmised RMK looduskaitse tegevustest, viis Turu-uuringute AS 2025. aasta aprillis läbi **üle-eestilise uuringu**. Tulemused näitavad, et 60% elanikest peab end looduskaitse teemadel vähemalt mõnevõrra teadlikuks ning 72% on teadlikud vähemalt ühest RMK looduskaitse tegevusest. Erinevaid looduskaitsetöid peab vajalikuks 67–91% vastajatest ning RMK-d kui looduskaitsetööde läbiviijat usaldab 66% elanikkonnast. Rõõmu teeb, et usaldus on kõrgem seal, kus RMK mõne looduskaitsetöö teinud. See annab julgust ja kindlust tööga jätkata ja samas jätkata teavitustööd ning selgituste jagamist tuginedes juba aastatepikkusele looduskaitsetööde kogemusele.

Jaga:

[TAGASI UUDISTE VALIKUSSE](#)

Loe lisaks

UUDIS

RMK vastused meediale seoses organisatsiooni tunnustusüritusega

06.03.2026

LOE EDASI

UUDIS

RMK kutsub: tule loodusesse, riigimets ootab

05.03.2026

LOE EDASI

[Looduses liikumine](#)[Puidu müük](#)[Metsatööd](#)[Looduskaitse](#)[Loodusõpe](#)[Elistvere loomapark](#)[Sagadi mõis](#)[Räägi kaasa!](#)[Meist](#)[Metsaandmed](#)[Kaardid](#)[Kuulutused](#)[Uudised](#)[Kontaktid](#)

RIIGIMETSA MAJANDAMISE KESKUS

Mõisa/3, Sagadi küla, Haljala vald, 45403 Lääne-Viru maakond, rmk@rmk.ee, telefon 676 7500

[RMK mobiilirakendus](#)

Andmekaitsetingimused
Rikkumisest teavitamine